«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Директор ВСП «Березівське ВПУ
ДУ «Одеська політехніка»
Максим ШЕВЧЕНКО
Наказ № 75/3 від 10. 10. 2022р.

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в ВСП «Березівське ВПУ ДУ «Одеська політехніка

1.Загальні положення

1.1. Положення встановлює порядок проведення інструктажів, навчання та перевірки знань з питань охорони праці (ОП) працівників ВСП «Березівське ВПУ ДУ «Одеська політехніка», а також навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (охорона здоров'я, пожежна, радіаційна безпека, безпека дорожнього руху, цивільний захист, попередження побутового травматизму тощо) здобувачів освіти училища.

1.2. Положення розроблене з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 N 15 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за N 231/10511 (далі - Типове положення), наказу Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 N 304 «Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України»

1.3. Це Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці здобувачів та працівників з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов навчання та праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

1.4. Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання учасниками навчально-виховного процесу, працівниками училища.

1.5. У училищі один раз на 3 роки складаються плани-графіки проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці, які затверджуються наказом директора закладу освіти.

1.6.Навчання та інструктажі з питань ОП є складовою частиною системи управління ОП у училищі, які проводяться з усіма учасниками навчально-виховного і виробничого процесів.

1.7.Усі працівники, які приймаються на роботу, а також співробітники училища в процесі виконання функціональних обов'язків повинні проходити періодичне навчання і інструктажі з питань ОП, правил поведінки, а також при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих. Крім цього усім необхідно знати основи надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків.

1.8.Працівники відповідно до Переліку робіт з підвищеною небезпекою або там де є потреба у професійному відборі, проходять попереднє спеціальне навчання і перевірку знань з питань ОП в терміни, які встановлені нормативними актами про ОП, але не рідше одного разу на рік.

1.9.Особи, які суміщають професії, проходять навчання і інструктажі по основним професіям і за сумісництвом.

1.10.Перелік питань щодо перевірки знань з ОП з урахуванням специфіки навчально-виховного і виробничого процесів складає комісія про перевірку знань, узгоджений з інженером з ОП. Перелік затверджується директором закладу освіти.

1.11.Склад комісії призначається наказом директора закладу освіти і налічує не менш 3-х спеціалістів, які пройшли навчання та перевірку знань з питань ОП.
1.12.Формою перевірки знань з питань ОП працівників є іспит, який проводиться у вигляді усного опитування за екзаменаційними білетами або шляхом тестування за допомогою комп'ютерних технологій з наступним опитуванням.
1.13. Результати перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників заносяться до протоколу засідання комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності (додаток 1).
1.14.Особам, які під час перевірки знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності виявили задовільні результати, видається посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності (додаток 2).
1.15.Особи, які показали незадовільні результати до роботи не допускаються і проходять повторне навчання (перевірку).
1.16.Відповідальність за організацію навчання і перевірку знань з ОП в училищі покладається, згідно наказу директора закладу освіти, на заступника директора з НВР, старшого майстра, керівника фізичного виховання, завідувача господарством та майстрів виробничого навчання.
1.17.Контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюють: інженер з охорони праці, служба охорони праці департаменту освіти і науки Одеської ОДА, служби управління Держпраці у Одеській області та представники профспілкової організації училища.

2.Вивчення основ охорони праці в училищі

2.1.Вивчення основ охорони праці в ВСП «Березівське ВПУ ДУ «Одеська політехніка проводиться за програмами, що розроблені і затверджені Міністерством освіти і науки України за погодженням з Держнаглядохоронпраці .
2.2.Забезпечення належної підготовки здобувачів освіти з питань охорони праці здійснюється у вигляді складової частини державних стандартів професійно-технічної освіти, що розроблюються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.2002р. №1135 «Про затвердження Державного стандарту професійно-технічної освіти».
2.3.Зміст та обсяг навчання з питань охорони праці для підготовки за професіями кухар, кухар-кондитер, офіціант-бармен, в ВСП «Березівське ВПУ ДУ «Одеська політехніка визначається Типовою навчальною програмою з предмета «Охорона праці», що затверджена Міністерством освіти і науки України за узгодженням із спеціально вповноваженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.
2.3.1.Теоретична частина предмета «Охорона праці» вивчається обсягом 30 годин і передбачає вивчення наступних тем:

1.Правові та організаційні основи охорони праці – 4год.
2.Охорона праці в галузі – 8год.
3.Основи пожежної безпеки – 4год.
4.Основи електробезпеки – 4год.
5.Основи гігієни праці та виробничої санітарії – 4год.
6.Надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків – 6год.

2.4.Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці проводиться традиційними методами. Формою контролю знань здобувачів в процесі навчання є усне опитування, виконання тестових контрольних робіт, іспит.
2.5.Під час виробничого і професійного навчання на підприємствах, в установах, організаціях здобувачі поглиблюють свої знання з основ законодавства про працю, ознайомлюються з нормативними актами з ОП на виробництві і на них поширюється законодавство про охорону праці в такому ж порядку, що до їх працівників.

2.6.Відповідальність за виконання програм навчання з питань ОП, обсягів часу на вивчення основ ОП несуть заступники директора з навчально-виховної та навчально-виробничої роботи.

3.Навчання та перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів

3.1.Посадові особи відповідно до Переліку посад затвердженого Держгірпромнаглядом «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» (НПАОП 0.00-4.12-05) до початку виконання своїх обов'язків, а також періодично, один раз на три роки, згідно наказу директора закладу освіти проходять навчання та перевірку знань з питань ОП.

3.2.Типові тематичні план і програма навчання з питань ОП категорії працівників, означених у Переліку, наведені в «Типовому положенні про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» (НПАОП 0.00-4.12-05)

3.3.Навчання посадових осіб проводиться в ТОВ «Одеський навчальний центр підготовки і перепідготовки кадрів» та інших навчальних закладах які мають ліцензію на проведення цих робіт.

3.4.Інші посадові особи, спеціалісти і працівники училища, які не зазначені в Переліку, проходять навчання безпосередньо в училищі.

3.5.Перевірка знань з охорони праці,безпеки життєдіяльності працівників училища здійснюється комісією училища, яку очолює директор закладу освіти. До складу комісії входять заступники директора з НВР, старший майстер, інженер з охорони праці.

3.6.Працівники, які показали незадовільні знання з питань ОП, повинні протягом одного місяця пройти повторну перевірку знань. Особи, які і при повторній перевірці показали незадовільні знання, працевлаштовуються згідно з чинним законодавством.

3.7.Позачергова перевірка знань посадових осіб і спеціалістів з питань ОП проводиться:

-при введенні в дію нових або переглянутих нормативних актів про ОП;

-при введенні в експлуатацію нового устаткування або впровадження нових технологій;

-при переведенні працівника на іншу роботу, призначенні його на іншу посаду, що потребує додаткових знань про ОП.

3.8.Навчання з питань ОП та відповідна перевірка знань проводяться з використанням навчально-методичної бази кабінету ОП.

3.9.Працівники, яких приймають до училища на роботи, що пов'язані з підвищеною небезпекою (Наказ Держнаглядохоронпраці від 30.11.93 №123) повинні пройти перевірку знань з питань ОП стосовно тих робіт, які вони виконуватимуть.

3.10.Перелік робіт з підвищеною небезпекою які існують в училищі торкаються обслуговування електрообладнання виробничих лабораторій, затверджується наказом директора закладу освіти.

3.11. Здобувачі освіти повинні проходити перевірку знань щодо загальних питань ОП та правил поведінки в навколишньому середовищі, при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

4.Інструктажі з питань охорони праці

Інструктажі є однією із форм та видів профілактичної роботи в училищі з метою запобігання виробничого травматизму, навчання щодо надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж, стихійних лих і знаходженні вибухонебезпечних предметів. За характером і часом проведення інструктажі з питань ОП поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

Працівники училища під час прийняття на роботу та періодично (у визначені терміни та календарні строки) проходять інструктажі з питань охорони праці.

Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів та - допуск до роботи, відповідальна особа, яка проводила інструктаж, уносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці.

Проведення інструктажів з охорони праці з здобувачами училища під час проведення професійного та виробничого навчання здійснюється відповідно до нормативно-правових документів з ОП та цього Положення.

Інструктажі з охорони праці з здобувачами училища під час виробничого і професійного навчання проводять викладачі, майстри виробничого навчання на яких наказом директора закладу освіти покладена відповідальність і обов`язки щодо проведення інструктажів.

Відповідні інструктажі на виробничих базах підприємств і організацій де здобувачі училища проходять виробничу практику, виробниче та професійне навчання проводять відповідальні працівники цих суб`єктів господарювання на яких ці обов`язки покладено відповідним наказом та безпосередні керівники робіт або фізична особа, яка використовує найману працю.

Тематика та порядок проведення інструктажів з питань охорони праці здобувачів училища під час професійного і виробничого навчання визначена виходячи з Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з охорони праці,затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005р.№15.

Інструктажі з охорони праці проводяться з групами здобівачів, які виконують однотипні практичні та виробничі роботи.

В процесі навчання зі здобувачами училища відповідно до вимог «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001р. №563, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.11.2001р.№969/6160 проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності. Тематика цих інструктажів передбачає питання безпеки праці, охорони здоров`я, пожежної, радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій і стихійних лих.

4.1.Вступний інструктаж

Проводиться:

-з усіма працівниками, яких приймають на постійну або тимчасову роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;

-з працівниками інших організацій, які беруть безпосередню участь у виробничому (навчальному) процесі;

-з здобувачами освіти, які виконують в училищі визначені види робіт як тимчасові робітники, у процесі виробничої або технологічної практики.

4.1.1.Вступний інструктаж проводить інженер з охорони праці який в установленому порядку пройшов навчання і перевірку знань з питань охорони праці і за програмою, перелік питань якої приведено у «Типовому положенні про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05)» Програма та тривалість вступного інструктажу затверджується директором

4.1.2.Вступний інструктаж проводиться в кабінеті охорони праці.

4.1.3.Проведення вступного інструктажу з працівниками усіх категорій повинно бути зареєстровано в журналі встановленої форми під особистий підпис.

4.1.4.Запис про проведення вступного інструктажу робиться у наказі про прийняття працівника на роботу.

4.1.5.Вступний інструктаж з охорони праці з здобувачами освіти проводиться до початку навчання в училищі. Реєстрація данного інструктажу проводиться відповідальною особою на окремій сторінці (форма встановлена нормативними документами) у журналі обліку навчальних(навчально-виробничих) занять.

4.1.6.Перед початком навчальних занять один раз на рік з здобувачами другого курсу навчання та здобувачами, що вперше зараховані на навчання проводиться вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності. Класні керівники, майстри вибничого навчання, інструктують здобувачів освіти перед навчальним роком та вносять записи про вступний інструктаж на окремій сторінці журналу обліку навчальних занять.

4.2.Первинний інструктаж

Проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівниками:

-новоприйнятими (постійно чи тимчасово) до училища;

-які будуть виконувати нову для них роботу;

- відрядженим працівником іншого підприємства, який бере безпосередню участь у виробничому процесі в училищі.

4.2.1.Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально з окремим працівником. Програма інструктажу складена з урахуванням вимог відповідних інструкцій з ОП для працівників, інших нормативних актів про ОП, технічної документації і орієнтовного переліку питань для первинного інструктажу.

4.2.2.Програма, зміст первинного інструктажу розробляється окремо для кожної професії і посади працівників, училища та узгоджуються з інженером з охорони праці. Даний інструктаж на робочому місці проводиться за розробленими і діючими в училищі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт.

4.2.3.Відповідальна особа, яка проводить первинний інструктаж на робочому місці вносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці. Сторінки журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

4.2.4.Первинний інструктаж із здобувачами освіти проводиться у наступних випадках:

-на початку занять у новому навчальному році у лабораторіях, кабінетах, майстернях де проводиться трудове і професійне навчання;

-перед проведенням занять із фізичної культури;

-перед виконанням кожного з навчальних завдань, де передбачається використання машин, механізмів, інструментів, матеріалів тощо;

4.2.5. Інструктажі проводяться відповідальною особою і реєструються в спеціальному журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці, а здобувачі, які інструктуються розписуються в журналі.

4.2.6.Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться на початку навчального року перед початком занять у кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортивному залі, перед початком зимових канікул, наприкінці навчального року перед початком літніх канікул, а також за межами училища, де навчально-виховний процес пов`язаний з використанням небезпечних або шкідливих для здоров`я факторів.

4.2.7.Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводять класні керівники, викладачі, майстри виробничого навчання, вихователі, керівники гуртків, а запис про його проведення робиться в окремому журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності, який зберігаєься в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі.

4.2.8.Первинний інструктаж,який проводиться перед початком кожного практичного заняття і завдання пов`язаного з використанням різних матеріалів, інструментів, приладів реєструється в журналі обліку виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про зміст теми, заняття, навчально-виробничих робіт, що виконуються. Здобувачі освіти, які інструктуються не розписуються про такий інструктаж.

4.3. Повторний інструктаж

4.3.1. Проводиться з працівниками на робочому місці в терміни, які визначені відповідними чинними галузевими нормативними актами.

Встановлюються такі терміни проведення інструктажу:

-для працюючих на роботах з підвищеною небезпекою – 1 раз на 3 місяці;

-для решти - 1 раз на 6 місяців.

Повторний інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом рекомендованого переліку питань первинного інструктажу.

4.4.Позаплановий інструктаж

Позаплановий інструктаж проводиться з працівниками на робочому місці або в кабінеті ОП у випадках :

-при введенні в дію нових або переглянутих нормативних актів з ОП, а також при внесенні змін чи доповнень до них;

-при зміні технології, заміні або модернізації устаткування, приладів, інструментів, вихідної сировини, матеріалів;

-при порушенні працівником вимог нормативних актів про ОП, що може привести (призвели) до травм, аварій, пожеж тощо;

-при перерві в роботі працівника більше ніж 30 календарних днів – для робіт з підвищеною небезпекою, для решти робіт – понад 60 днів.

4.4.1.Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку у залежності від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

4.4.2.Позаплановий інструктаж з здобувачами освіти проводиться при виявленні порушень вимог безпеки, при зміні умов виконання навчальних завдань з професії або практичних робіт, інших видів занять, передбачених навчальними планами.

4.4.3.Позаплановий інструктаж із здобувачами проводять класні керівники, викладачі, майстри виробничого навчання за відповідними інструкціями чи програмами.

4.5.Цільовий інструктаж

Проводиться з працівниками:

-при виконанні разових робіт, при виконанні робіт, які не передбачені трудовою угодою;

-при проведенні робіт, на які оформляються наряд-допуск, розпорядження або інші документи;

-при проведенні робіт по ліквідації аварій, стихійного лиха.

4.5.1.Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються у залежності від виду робіт, що ними виконуватимуться.

4.5.2.Зміст і обсяг цільового інструктажу залежать від характеру попередніх робіт, від умов праці, у яких ці роботи належить виконати.

4.5.3.Цільовий інструктаж проводить безпосередній керівник виконання робіт, а також відповідальна особа з питань ОП, яка призначена письмовим розпорядженням директора училища..

4.5.4.Цільовий інструктаж із здобувачами освіти проводиться у разі організації позанавчальних масових заходів (екскурсій, олімпіад, походів, спортивних заходів), під час проведення громадських, поза навчальних робіт (прибирання територій, приміщень тощо)

4.5.5.Згідно наказу директора визначається відповідальна особа, яка забезпечує безпечне проведення планових масових заходів із здобувачами освіти.

5.Працівники, які звільняються від інструктажів

5.1.Перелік професій та посад працівників, які звільняються від повторного інструктажу затверджується директором училища.

5.2.До цього переліку можуть бути зараховані працівники, участь у навчальному (виробничому) процесі яких не пов'язана з безпосереднім обслуговуванням об`єктів, машин, обладнання, застосуванням приладів та інструментів або переробкою сировини, матеріалів тощо.

6.Перевірка знань

6.1.Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів. Може також проводитися перевірка набутих навичок безпечних методів праці.

Знання перевіряє особа, яка проводила інструктаж того чи іншого напрямку.

6.2.При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів протягом 10 днів для працівника додатково проводяться інструктажі і повторна перевірка знань. При незадовільних результатах повторної перевірки знань питання щодо працевлаштування працівника вирішується згідно в чинним законодавством.

6.3.При незадовільних результатах перевірки знань після цільового інструктажу допуск до виконання робіт не надається. Повторна перевірка знань при цьому не дозволяється.

7.Стажування (дублювання) та допуск працівників до роботи

Стажування прийнятих на роботу працівників по обслуговуванню будівлі та мереж водопостачання, тепло та електрозабезпечення має на меті – перевірку здібностей особи, які необхідні для виконання наступних робіт і адаптації до нових умов праці.

7.1.Практика стажування новоприйнятих працівників заснована по принципу диференційного підходу до перевірок і в основному торкається професій, які пов'язані з виконанням робіт з підвищеною небезпекою та обслуговуванням інженерних мереж та енергетичного обладнання.

7.2.Допуск до стажування оформляється наказом по училищу. У наказі обов'язково визначаються тривалість стажування (кількість робочих змін чи днів) та вказується прізвище і посада відповідального працівника, якому доручено контроль процесу стажування.

7.3.Новоприйняті до училища особи після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом досвідчених кваліфікованих спеціалістів проходити стажування протягом 2 - 15 робочих змін або дублювання протягом не менше ніж 6 змін.

7.4.Тривалість стажування залежить від стажу і характеру роботи, від кваліфікації працівника.

7.5.Директор закладу освіти своїм наказом має право звільнити працівника від проходження стажування в наступних випадках:

-за відповідною професією працівник має стаж роботи не менше 3 років.

7.6.Стажування проводиться за програмою для конкретної професії, посади, робочого місця, які розробляються і діють в училищі і затверджуються наказом директора.

7.7.У процесі стажування працівники виконують роботу, яка за складністю, характером, вимогами безпеки відповідають роботам, що передбачаються функціональними обов'язками цих працівників.

7.8.У процесі стажування працівник поповнює знання правил з безпечної експлуатації обладнання, показує рівень оволодіння навичками орієнтування у виробничих ситуаціях в нормальних і аварійних умовах, знання посадових обов'язків та інструкції з ОП.

7.9.Запис про проведення стажування проводить безпосередній керівник робіт в журналі реєстрації інструктажів.

7.10.Якщо в процесі стажування працівник не показав задовільного володіння необхідними виробничими навичками чи отримав незадовільну оцінку за результатами проти аварійних та протипожежних тренувань, то стажування може бути продовжено за новим наказом на термін, що не перевищує двох змін.

7.11.Після закінчення стажування наказом директора працівник допускається до самостійної роботи.

Розробила:

Інженер з охорони праці Домніка УЗУН

Погоджено:

Юрисконсульт Анатолій БОГОМІЛ